

Úřad pro ochranu osobních údajů

Pplk. Sochora 27

170 00 Praha 7

Praha dne XX. XX. 2021

Podnět k přezkumu postupu školy při zpracování osobních údajů žáků při testování, Žádost o stanovisko – nakládání s osobními údaji při testování žáků

V návaznosti na účinnost mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ČR, č.j. MZDR 14592/2021-3/MIN/KAN (ve znění dalších změn) je mému dítěti: jméno, příjmení, bydliště opakovaně prováděn tzv. antigenní test na přítomnost viru SARS-CoV-2, a to v prostorách Název školy, sídlo: XXXXXXXXXX, IČO: XXXXXXXXXX.

Byl jsem osobně svědkem provedení jednoho takového testu. V rámci testování:

- byla v jedné místnosti (třídě) cca polovina žáků třídy a několik rodičů a jeden pedagogický pracovník
- děti si prováděly test většinou samy s tím, že výsledek před spolužáky a ostatními přítomnými sdělovaly či ukazovaly pedagogickému pracovníkovi
- v případě, že byl test negativní, vrátily se zpět do lavice
- v případě, že byl test pozitivní, byly odvedeny do tzv. „izolační místnosti“
- výsledek testu si přítomný pedagogický pracovník zapsal do seznamu k dalšímu zpracování
- minimálně všechny osoby přítomné testování se tak přímo dozvěděly výsledek testování, a tedy osobní údaj, chráněný dle čl. 9 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 („GDPR“), nesporně se tento výsledek následně dozvěděli i ostatní spolužáci (testování v jiné místnosti)
- výsledek (spolu se jménem mého dítěte) byl dále zaznamenán do jakéhosi seznamu, aniž bych měl informace o tom, jak bude dále zpracován, po jak dlouhou dobu, komu bude předán apod. (neobdržel jsem k tomu, jako zákonný zástupce dítěte, žádnou informaci).

Doplňuji, že mé dítě již před testováním vyjádřilo nejistotu o tom, jak by případně psychicky zvládlo situaci, kdy by se ostatní děti dozvěděly o jeho případné pozitivitě.

Ohlédnou-li od ostatních etických, právních apod. aspektů, mám za to, že tímto postupem **byla zcela bezprecedentním způsobem porušena ochrana osobních údajů mého dítěte** (a všech ostatních žáků v České republice, kteří byli testování podrobeni) dle čl. 9 odst. 1 GDPR.

Podle mého názoru kromě jiného nebyla splněna ani žádná z výjimek zpracování uvedených osobních údajů, jak vyplývají dále z čl. 9 GDPR:

Čl. 9 odst. 2 písm. a) GDPR: subjekt údajů udělil výslovný souhlas se zpracováním těchto osobních údajů pro jeden nebo více stanovených účelů, s výjimkou případů, kdy právo Unie nebo členského státu stanoví, že zákaz uvedený v odstavci 1 nemůže být subjektem údajů zrušen.

Takový souhlas poskytnut nebyl.

Čl. 9 odst. 2 písm. b) GDPR: zpracování je nezbytné pro účely plnění povinností a výkon zvláštních práv správce nebo subjektu údajů v oblasti pracovního práva a práva v oblasti sociálního zabezpečení a sociální ochrany, pokud je povoleno právem Unie nebo členského státu nebo kolektivní dohodou podle práva členského státu, v němž se stanoví vhodné záruky týkající se základních práv a zájmů subjektu údajů.

Tento případ dle mého názoru není dán. Zpracování těchto údajů totiž není nezbytné pro účely plnění povinností a výkonu zvláštních práv školského zařízení v oblasti pracovního práva a práva v oblasti sociálního zabezpečení a sociální ochrany.

Čl. 9 odst. 2 písm. c) GDPR: zpracování je nutné pro ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiné fyzické osoby v případě, že subjekt údajů není fyzicky nebo právně způsobilý udělit souhlas.

Tento případ dle mého názoru taktéž nelze užít. Zpracování není nutné pro ochranu životně důležitých zájmů žáka nebo jiné fyzické osoby v případě, že dítě není fyzicky nebo právně způsobilé udělit souhlas.

Čl. 9 odst. 2 písm. g) GDPR: zpracování je nezbytné z důvodu významného veřejného zájmu na základě práva Unie nebo členského státu, které je přiměřené sledovanému cíli, dodržuje podstatu práva na ochranu údajů a poskytuje vhodné a konkrétní záruky pro ochranu základních práv a zájmů subjektu údajů

Ani tento případ dle mého názoru není přílehlavý. I pokud by zde bylo možné dovodit veřejný zájem, není dle mého názoru přiměřený sledovanému cíli. Navíc, předmětné mimořádné opatření je opatřením obecné povahy, je vydáváno na základě sběrného ust. § 69 odst. 1 písm. i) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, a tento zákon ani jiný právní předpis (natož toto opatření obecné povahy) žádné vhodné a konkrétní záruky pro ochranu základních práv a zájmů žáka nestanoví ani neposkytuje.

Čl. 9 odst. 2 písm. i) GDPR: zpracování je nezbytné z důvodů veřejného zájmu v oblasti veřejného zdraví, jako je ochrana před vážnými přeshraničními zdravotními hrozbami nebo zajištění přísných norem kvality a bezpečnosti zdravotní péče a

léčivých přípravků nebo zdravotnických prostředků, na základě práva Unie nebo členského státu, které stanoví odpovídající a zvláštní opatření pro zajištění práv a svobod subjektu údajů, zejména služebního tajemství.

Ani tento případ dle mého názoru není přílehlavý. Předmětné mimořádné opatření je opatřením obecné povahy, vydané na základě sběrného ust. § 69 odst. 1 písm. i) zákona o ochraně veřejného zdraví a tento zákon ani jiný právní předpis (natož toto opatření obecné povahy) žádné opatření pro zajištění práv a svobod žáků nestanoví.

Jsem si vědom i ustanovení čl. 9 odst. 4 GDPR, avšak nejsem si vědom žádných dalších podmínek vyplývajících ze zákonů České republiky.

Pro dokreslení situace si dovoluji odkázat na zcela aktuální informace, jež proběhly médií:

- Jak vyplývá z nedávno zveřejněného článku na stránkách novinky.cz (<https://www.novinky.cz/domaci/clanek/testovani-v-prazskych-skolach-20-pozitivnich-ze-zhruba-50-tisic-lidi-40356888>), testování v Praze „odhalilo“ cca 0,04 % pozitivních žáků a pedagogů. Je tedy absolutně neúčinné a zbytečné. Tito pozitivní lidé se navíc musí podrobit následně tzv. konfirmačnímu rt-PCR testu, lze tedy předpokládat, že účinnost testování se následně v žádném případě nezvýší, spíše sníží
- Jak vyplývá z odborného stanoviska MUDr. Hany Zelené, Ph.D., předmětné testování nemá žádný dopad na ochranu veřejného zdraví, chybí zde tedy jakýkoliv veřejný zájem na jeho provádění; výsledek může být nadto chybný, a tak o mém dítěti může být zpracováván osobní údaj nepravdivý
 - o http://zdraveforum.cz/texty/01_Odborne_stanovisko_zelena.pdf
- Jak vyplývá z přiloženého odborného stanoviska Mgr. et Mgr. Milana Studničky, psychologa, či například ze zveřejněného vyjádření PhDr. Adama Suchého, psychologa, testování může zasáhnout do psychiky dětí, a to nemalým způsobem (nebylo přitom učiněno nic, čím by tento dopad byl jakkoliv omezen):
 - o <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/psycholog-pozitivni-test-ve-skole-muze-byt-pro-deti-traumatizujici/2021815>
 - o http://zdraveforum.cz/texty/02_Odborne_stanovisko_studnicka.pdf

Dovoluji si upozornit, že na problematiku nedodržování ochrany osobních údajů upozornil i Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí vydaném pod č. j. 8 Ao 1/2021 – 133, týkajícím se plošného testování zaměstnanců (viz zde: <http://www.nssoud.cz/Nejvyssi-spravni-soud-konstatoval-nezakonnost-jednoho-z-opatreni-Ministerstva-zdravotnictvi/art/32865>)

S ohledem na shora uvedené i fakt, že testování probíhá i nadále (vždy v úterý a ve čtvrtek), nemluvě již o následném testování testy rt-PCR s výrazně vyšší citlivostí (a tedy dramaticky vyšším rizikem pozitivních výsledků), Vás **jménem svého dítěte, jehož jsem zákonným zástupcem, žádám o přednostní a urychlené prověření**, zda tímto postupem nedochází k neoprávněnému zásahu do ochrany osobních údajů mého dítěte, a současně k vydání rozhodnutí, jímž dojde k zákazu testování ve shora uvedené škole.

S ohledem na to, že situace je stejná ve všech či mnoha školských zařízeních v České republice, žádám rovněž o provedení kroků, jak tento stav zvrátit předtím, než porušením osobních údajů dětí dojde k zásadním škodám.

V případě potřeby jsem připraven poskytnout Vám veškerou potřebnou součinnost. Pro takové případě mě prosím kontaktujte.

S úctou

Jméno a příjmení dítěte

zákonný zástupce:

Jméno rodiče:

Dat. nar.: XXXXXXXX

Bydliště: XXXXXXXX

E-mail: XXXXXXXX

Tel.: XXXXXXXX